LAUSUNTO
6.10.2015

Eduskunnan valtiovarainvaliokunta
Verojaosto

LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ VUODEN 2016 TULOVEROASTEIKKO-LAIKSI SEKÄ LAEIKSI ERÄIDEN MUIDEN LAKIEN MUUTTAMISESTA

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaosto on pyytänyt Keskuskauppakamarilta lausuntoa hallituksen esityksestä vuoden 2016 tuloveroasteikkolaiksi sekä laeiksi eräiden muiden lakien muuttamisesta.

Keskuskauppakamari esittää kunnioittavasti lausuntonaan seuraavaa:

Ehdotetusta ansiotuloverotuksen 34 miljoonan euron veronkiristyksestä tulisi luopua. Koska Keskuskauppakamari pitää tavoitetta valtion velkaantumisen taittamisesta erittäin tärkeänä, voitaisiin 34 miljoonan euron budjettivaje kattaa pienentämällä ehdotettua 450 miljoonan euron työtulovähennystä vastaavalla summalla.

Keskuskauppakamari esittää myös, että pääomatulon korotettua tuloveroprosenttia ei nosteta 33 prosentista 34 prosenttiin. Veroprosentin nostaminen ei oletettavasti lisää verotuottoa ehdotuksen mukaisesti.

Lausunnon perustelut

Pääministeri Juha Sipilän hallituksen hallitusohjelman veropoliittisen linjauksen kärkitavoitteiden mukaan verotus kannustaa tekemään työtä, yrittämään, työllistämään, ottamaan riskiä, omistamaan, investoimaan ja sijoittamaan Suomessa. Verotuksen keventämisen painopiste on linjauksen mukaan pieni- ja keskituloisissa, mutta samalla hallitus asettaa tavoitteekseen, että palkkatulojen verotus ei kiristy millään tulotasolla.

Ansiotulot

Hallitus esittää vuoden 2016 tuloveroasteikkoon niin sanottua inflaatiotarkistusta, joka vastaa ansiotason nousua ja inflaatiota. Tarkistuksen johdosta tuloverotus ei kiristyisi millään tulotasolla. Keskuskauppakamari pitää tätä tärkeänä lähtökohtana.

Yleisen inflaatiotarkistuksen lisäksi hallitus keventäisi työn verotusta 450 miljoonalla eurolla korottamalla pieni- ja keskituloisten työtulovähennystä. Samalla ylimmän tuloluokan euromääräistä alaraja alennettaisiin 90 000 eurosta 72 300 euroon, mikä kiristää ansiotulojen verotusta

tulovälillä 72 300 – 90 000 euroa. Ansiotuloveron kiristyksellä kerätään valtiolle lisää verotuloja noin 34 miljoonaa euroa.

Työn verottamista pidetään kasvun kannalta erityisen haitallisena verotusmuotona. Eri verojen vaikutusta kasvuun on tarkasteltu esimerkiksi syyskuussa 2015 ilmestyneessä Euroopan komission julkaisussa Tax Reforms in EU Member States 2015 – Tax policy challenges for economic growth and fiscal sustainability. Tutkimuksen yhteenvedossa todetaan, että työn verotuksen keventäminen erityisesti pienituloisilta voisi tukea kasvua monissa EU-valtiossa. Tutkimuksen mukaan Suomessa verotuksen kiristäminen on riski veropohjan kestävyyden kannalta (s. 24) Komissio myös listaa Suomen niihin EU-valtioihin, joiden tulee keventää työn verotusta (s. 26).

Valtion taloudellinen tutkimuskeskus on selvittänyt työnteon kannustimia elokuussa 2015 ilmestyneessä muistiossa. Muistion mukaan kannustimiin vaikuttavat etenkin toimeentulotuki, soviteltu työttömyysetuus, yleinen asumistuki ja marginaaliverotus. Tutkimuksen perusteella toimenpiteet työnteon kannustavuuden parantamiseksi tulee kohdistaa tarveharkintaisten etuuksien määräytymisperusteisiin, erityisesti toimeentulotukeen, soviteltuun työttömyysetuuteen ja yleiseen asumistukeen. Sen sijaan pienten ansiotulojen verotuksen keventäminen ei ole tehokas toimenpide kannustinloukkujen lieventämiseksi. Tässä mielessä erityisen tehoton on työtulovähennyksen korottaminen, jolloin veronkevennykset kohdistuvat euromääräisesti samansuuruisina lähes kaikkiin palkka- ja yrittäjätuloa saaviin henkilöihin.

Verohallinnon vuoden 2013 verotustietojen perusteella arvioituna valtion tuloverotaulukon ylimmän tuloveroluokan mukaista veroa maksaisi noin 2,6 prosenttia ansiotulon saajista. Heidän osuutensa valtion ansiotuloveron kokonaistuotosta olisi noin 42 prosenttia. Kun mukaan otetaan myös arvioitu osuus kunnallisverosta, maksaisivat valtion tuloverotaulukon ylimpään tuloveroluokkaan kuuluvat henkilöt noin 20 prosenttia valtion ja kunnan tuloveron kokonaiskertymästä.

Keskuskauppakamari pitää edellä mainituilla perusteilla erittäin huolestuttavana hallituksen esityksen mukaista kehitystä, jossa ansiotuloverotuksen progressio kiristyy ja veronkevennykset suunnataan kasvun ja kannustavuuden kannalta tehottomasti. Keskuskauppakamarin näkemyksen mukaan hallituksen veropäätösten tulisi perustua olemassa olevaan tutkimustietoon ja päätösten tulisi osaltaan luoda edellytyksiä kasvulle. Keskuskauppakamari ei kannata veronkevennysten ja veronkiristysten kohdentamista hallituksen esittämällä tavalla.

Pääomatulot

Pääomatulojen verokantaa on korotettu useasti viime vuosien aikana. Hallitus esittää korotetun pääomaverokannan nostamista edelleen 33 prosentista 34 prosenttiin.

Suomessa pääomatulojen verotus on kansainvälisesti vertaillen kireää. Pääomatulojen veropohja on laaja ja verotus kohdistuu nimellistuloon, josta ei ole poistettu inflaation vaikutusta. Esimerkiksi pääomatulona verotettavista luovutusvoitoista melko suuri osa on inflaation aiheuttamaa hinnannousua, joten reaalituloon kohdistuva veroprosentti nousee nimellistä verokantaa korkeammaksi. Pääomaverokanta vaikuttaa myös yritystulon verotukseen.

LAUSUNTO
6.10.2015

Pääomaverotus on veromuoto, joka on altis käyttäytymismuutoksille. Korkeat verokannat lukitsevat omistuksia ja heikentävät kiinnostusta sijoittamiseen. Korotusehdotus on vastoin hallitusohjelman veropoliittisen linjauksen kärkitavoitetta, jonka mukaan verotus kannustaa yrittämään, ottamaan ristiä, omistamaan, investoimaan ja sijoittamaan Suomessa.

Pääomaverokannoissa ei olekaan enää korotusvaraa ja verokannan nostaminen voi johtaa pääomatuloverolla kerättävän verotuoton pienenemiseen. Pääomaverokannan alentaminen todennäköisesti lisäisi pääomatuloista saatavia verotuottoja.

KESKUSKAUPPAKAMARI

Ann-Mari Kemell
Johtaja